

Faktablad från STEP-projektet

Pollinatörer bidrar till jordbrukets produktion

Pollinerande insekter bidrar till skörden i 150 (84%) av Europeiska grödor

Skörden från dessa grödor är helt eller delvis beroende av insektpollinering

Värdet av pollinerande insekter i Europa har uppskattats till 22 miljarder Euro per år

Vilda bin, humlor och andra insekter är viktiga pollinatörer, såväl som honungsbin

Status och trender hos Europeiska pollinatörer
STEP-projektet
www.step-project.net

Humlor är viktiga pollinatörer i flera grödor.
Foto Maj Rundlöf

Pollinerande insekter är viktiga för produktionen i ett stort antal ekonomiskt viktiga grödor som odlas i Europa. Pollinatörerna ökar avkastningen och kvaliteten på skörden i dessa grödor (Box 1). Medan odlade honungsbin kan bidra med pollinering i vissa grödor, så står vilda insekter såsom humlor, solitärbin och blomflugor förmodligen för huvudparten av grödpollineringen i Europa. I Storbritannien finns det exempelvis honungsbin för att pollinera endast en tredjedel av grödorna som behöver denna tjänst.

Box 1: Grödor som gynnas av insektpollinering

- Fukt – äpple, apelsin, tomat, päron, persika, melon, citron, jordgubbe, hallon, plommon, aprikos, körsbär, kiwi, mango och vinbär
- Grönsaker – morot, lök, paprika, pumpa, äkerbönor, squash, brytbönor, äggplanta, gurka och sojabönor
- Industrigrödor – bomull, rapsoljeväxter, vitsenap och bovete
- Frön och nötter – solros, mandel och kastanj
- örter – basilika, salvia, rosmarin, timjan, koriander, kummin och dill
- Foderväxter för boskap – lucern, klöver, och sötväppling
- Oljor – kamomill, lavendel och nattljus

Pollinerande insekter är hotade

Det har förekommit dramatiska nedgångar i antalet odlade honungsbin och vilda bin och humlor i Europa de senaste decennierna. I medel över Europa minskade antalet honungsbisamhällen med 16% mellan 1985 och 2005, med ännu större förluster i England, Tyskland, Tjeckien och Sverige. Humlor och solitärbin har också minskat i stora delar av Europa. Det finns flera anledningen till dessa nedgångar förlust av blomrika livsmiljöer, sjukdomar och oförsiktig användning av kemiska bekämpningsmedel. Samtidigt odlas allt större arealer med grödor som kräver pollinering av insekter.

Vilda pollinerande insekter ökar skörden och minskar risker

- Vilda bin kan buffra för förluster av honungsbin. Europa har mer än 2500 arter av vilda bin och humlor. Att förlita sig på en pollinatör såsom honungsbiet är en riskfylld strategi; om sjukdomar eller andra faktorer leder till minskat antal av honungsbin så kommer skördarna att minska i avsaknad av andra alternativa pollinerande arter. Vilda pollinatörer bidrar med en 'försäkring', minskar variation i skörd mellan år, och kan pollinera grödor där honungsbin har förlorats eller bisamhällen är dyra att hyra.
- I flera grödor är vilda bin mer effektiva pollinatörer än honungsbin såsom murarbin på äpple eller humlor på bönor.
- Humlor kan "surr-pollinera" grödor såsom tomat, paprika och blåbär som honungsbin inte kan pollinera.
- Murarbin och humlor kan söka pollen och nektar i grödor under våta och kalla förhållanden då honungsbiet inte flyger.
- Gårdar som underhåller sina vilda pollinatörer kan minska insatskostnader genom att inte behöva hyra honungsbisamhällen.

Vad kan du göra för att hjälpa pollinatörerna?

- Välj om möjligt stödformer och åtgärder som stödjer vilda pollinatörer och som ger blomrika miljöer.
- Använd bekämpningsmedel på ett pollinatörsvänligt sätt: undvik växtskyddsmedel som är kända att vara farliga för bin och andra blombesökande insekter och minska användningen av herbicider som minskar blommande växter.
- Lämna obrukade blomrika livsmiljöer ostörda där pollinerande insekter kan finna blommor och boplatser.
- Inkludera massblommande grödor i växtföljden (t ex oljeväxter, klöver och åkerböna) som bidrar med extra nektar och pollen för bin och andra insekter.

STEP står för "Status och trender hos Europeiska pollinatörer" (No. 244090-STEP-CP-FP) och är ett Europeiskt forskningsprojekt som arbetar med att bevara pollinerande insekter och de pollineringsstjänster som de bidrar med. Ta reda på mer: www.STEP-project.net

© Designed & printed by **PENSOFT**
<http://www.pensoft.net/projects>

MER INFORMATION OM POLLINERANDE INSEKTER I JORDBRUKET HITTAR DU HÄR:

<http://www.jordbruksverket.se/pollinering>

<http://www.jordbruksverket.se/mangfaldpaslatten>

Humlor är viktiga pollinatörer i flera grödor:

http://www2.jordbruksverket.se/webdav/files/SJV/trycksaker/Pdf_jo/J008_3.pdf

<http://www.artdata.slu.se/Humlor/start sida1.htm>

